

Zitting 1982–1983

17 815

Wijziging Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen

Nr. 5

MEMORIE VAN ANTWOORD

Ontvangen 15 augustus 1983

Algemeen

De leden van de V.V.D.-fractie, die met belangstelling hadden kennis genomen van het onderhavige wetsontwerp, onderschreven ons streven om de bij dit wetsontwerp voorgestelde wetswijzigingen vooraf te doen gaan aan die welke in wetsontwerp 14 281 zijn opgenomen. Deze leden vroegen zich wel af waarom nagelaten is in het Centraal Register-W.a.m. de mededeling ex artikel 13, lid 2, te doen registreren. Nu dit is nagelaten, geeft dit register geen juist beeld ten aanzien van de nakoming van de verzekeringsplicht, hetgeen toch als een ernstige omissie moet worden gekwalificeerd. Deze leden zouden dan ook gaarne willen vernemen waarom men gedurende zo geruime tijd deze zaak heeft kunnen verwaarlozen c.q. over het hoofd heeft kunnen zien.

In de memorie van antwoord inzake wetsontwerp 14 281 (kamerstukken Tweede Kamer, zitting 1982–1983, nr. 6, blz. 5) is op dit punt ingegaan. Erop gewezen is dat bij de voorbereiding van de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen indertijd gekozen is voor een eenvoudig systeem van registratie. Men verkeerde toen in de veronderstelling dat een registratie óók van de afmeldingen niet noodzakelijk was en een onevenredige belasting van de Rijksdienst voor het Wegverkeer zou betekenen. Tevens is toen medegedeeld, dat de groei van het wagenpark en de enorme toename van de inlichtingen die uit het register worden gevraagd, hebben geroepen tot een nieuwe opzet van de registratie. De afmeldingen zullen onder het nieuw systeem van registratie wel worden geregistreerd. Daardoor zal straks een betrouwbaar beeld kunnen worden gegeven van de nakoming van de verzekeringsplicht.

Niet ontkend kan worden dat er na de inwerkingtreding van de desbetreffende bepaling van de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen op 1 januari 1965, geruime tijd is verstreken. Bedacht zij echter dat de behoefte aan registreren óók van de afmeldingen niet reeds in de eerste jaren na 1 januari 1965 is gebleken. Deze behoefte is eerst later ontstaan en geuit, als gevolg van de groei van het aantal motorrijtuigen en de toename van het aantal verzoeken om informatie uit het register. Voorstellen die ertoe strekken dat ook de afmeldingen voortaan moeten worden aangetekend, zijn ook niet eerst bij het onderhavige wetsontwerp gedaan, doch reeds bij het op 6 december 1976 ingediende ontwerp van wet tot wijziging van de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen (14 281).

Het doet ons genoeg dat de leden van de V.V.D.-fractie konden onderschrijven dat het bestaande register eerst moet worden geschoond van alle geregistreerde verzekeringen die niet meer van kracht zijn. Deze leden vroegen waarom de noodzaak van de schoning zo laat is onderkend. Wij merken op de schoning van het bestaande register niet eerst thans als een noodzakelijke voorwaarde voor de invoering van de nieuwe, verbeterde registratie te hebben onderkend. Reeds in 1975 is een werkgroep ingesteld om de schoningsoperatie voor te bereiden. Wél is ná de indiening van wetsontwerp 14281 gebleken, dat in verband met de schoning enkele wettelijke voorzieningen nodig zijn, die moeten zijn ingevoerd voordat met de schoning van het Centraal Register-W.a.m. kan worden begonnen. Aangezien de in het wetsontwerp 14281 voorgestelde wijzigingen slechts kunnen worden ingevoerd nádat de schoningsoperatie is voltooid, dienen de in het onderhavige wetsontwerp voorgestelde wetswijzigingen aan die van wetsontwerp 14281 vooraf te gaan. Zo bleek de bepaling van het thans geldende vierde lid van artikel 13, inzake het na-*risico* voor de verzekeraar, een knelpunt te vormen. In de toelichting op de ter zake van deze bepaling voorgestelde wijziging wordt de aard van dit knelpunt aangegeven. Voorts hebben wij het alsnog wenselijk geacht aan de nieuwe aanmelding door een verzekeraar van zijn gehele bestand van W.a.m.-verzekeringen een wettelijke basis te geven (artikelen II en III).

De leden van de V.V.D.-fractie begrepen voorts dat, nu het gaat om enkele miljoenen W.a.m.-verzekeringen, die opnieuw moeten worden aangemeld, zulks slechts geleidelijk kan geschieden en dat met iedere verzekeraar afzonderlijk de aanmelding moet worden voorbereid. Zij vroegen of wij reeds met de verzekeraars te dezer zake de nodige voorbereidende werkzaamheden hebben besproken en of wij tot overeenstemming zijn gekomen.

Zoals ook in de memorie van toelichting is vermeld, is en wordt de schoningsoperatie voorbereid in een stuurgroep en een werkgroep, waarin ook vertegenwoordigers van verzekeraars zitting hebben. In een vroeg stadium werden reeds met de Nederlandse Vereniging van Automobielasuradeuren (NVVA) de nodige werkzaamheden besproken; deze overlegsituatie duurt nog steeds voort. De afronding daarvan is zo nabij dat thans op korte termijn (november 1983) met de schoningsoperatie een aanvang zou kunnen worden gemaakt. Voorwaarde voor het daadwerkelijk in gang zetten van de schoningsoperatie blijft echter wel, zoals ook de leden van de V.V.D.-fractie vaststelden, dat het onderhavige wetsontwerp eerst het Staatsblad zal hebben bereikt en in werking zal zijn getreden.

De concrete vraag van de leden van de V.V.D.-fractie, die daarbij nog wezen op schattingen van het aantal onverzekerde auto's, of direct na de inwerkingtreding van de wet waartoe het onderhavige ontwerp zal leiden, met de schoningsoperatie zal kunnen worden begonnen, kunnen wij derhalve bevestigend beantwoorden. Met de gehele operatie, voor alle verzekeraars, zal naar verwachting ongeveer 1½ jaar gemoeid zijn.

De financiële bijdrage van verzekeraars aan deze operatie bestaat uit de door de NVVA namens haar leden gedane toezegging dat de éénmalige bestandsopgave van iedere verzekeraar aan de Rijksdienst voor het Wegverkeer kosteloos zal worden gedaan. De NVVA heeft geen inzicht in de voor verzekeraars aan de nieuwe aanmelding verbonden kosten. Deze zijn echter, naar ons werd medegedeeld, niet onaanzienlijk. Nogmaals zij overigens medegedeeld, dat premieconsequenties voor de verzekerden hiervan niet zijn te duchten.

Voorts stelden de leden van de V.V.D.-fractie de vraag waarom vanaf januari 1986 de W.a.m.-registratie bij het Rijkscomputer Centrum wordt weggenomen. Eveneens vroegen zij waarom na januari 1986, in verband met het weghalen van de registratie bij het Rijkscomputer Centrum, de kosten zullen worden gehalveerd, alsmede wat dan na januari 1986 de begroting van de kosten per jaar zal zijn.

Het overhevelen van de W.a.m.-registratie naar de Rijksdienst voor het Wegverkeer houdt verband met de omstandigheid dat de Rijksdienst de geautomatiseerde kentekenregistratie, waaraan het nieuwe Centraal Register W.a.m. zal worden gekoppeld, eveneens in zijn beheer heeft. De daaruit ontstane kostenhalvering wordt bereikt door factoren als:

- een efficiëntere werkwijze met het eigen bestand en bij de verwerking van de gegevens die daarin moeten worden opgenomen;
- het niet meer hoeven invullen en heen en weer zenden van inlichtingen-, antwoord- en correctieformulieren;
- een successievelijke vermindering van manueel data-invoerwerk, ten gunste van direct verwerkbaar en machine-leesbaar gegevens.

De nieuwe registratie zal vanaf 1986 een bedrag van f 460 000 per jaar aan meerkosten met zich meebrengen.

Met betrekking tot de controle door de opsporingsambtenaren, die door het nieuwe systeem zal worden vergemakkelijkt, stelden de leden van de V.V.D.-fractie de vraag of niet tegelijkertijd met deze W.a.m.-registratie tevens de registratie van de wegenbelasting zou kunnen worden «meegenomen» en in een en dezelfde computer zou kunnen worden opgeslagen, zodat tegelijkertijd met de controle op de verzekering ook de controle op de wegenbelasting en omgekeerd zou kunnen plaatsvinden; zulks zou een efficiëntere en goedkopere systematiek opleveren, aldus de leden van de V.V.D.-fractie.

Dit punt wordt ook aan de orde gesteld in het eindverslag betreffende wetsontwerp 14 281. Op deze vraag wordt daarom ingegaan in de nota naar aanleiding van het eindverslag betreffende genoemd wetsontwerp.

Artikelen

Artikel II, derde lid

De leden van de V.V.D.-fractie wezen erop, dat in de memorie van toelichting wordt gesteld dat voor reeds beëindigde verzekeringen nog wel risico kan worden gedragen. Immers, aldus de memorie van toelichting, volgens artikel 10 van de W.a.m., verjaren uit deze wet voortvloeiende vorderingen van de benadeelde jegens de verzekeraar door verloop van drie jaar, te rekenen van het feit waaruit de schade is ontstaan. Met de Rijksdienst voor het Wegverkeer is met het oog hierop de afspraak gemaakt dat beëindigde verzekeringen, waarvoor nog een risico kan worden gedragen, gedurende 3¹/₂ jaar geregistreerd blijven; dit uiteraard wel apart van de nieuwe registratie, aldus de memorie van toelichting. De leden van de V.V.D.-fractie stelden hierbij de vraag of daarbij ook gedacht is aan de stuiting van de verjaring als omschreven in artikel 10, leden 2 en 3, waardoor het zeer wel mogelijk is dat het recht tot het instellen van een rechtsvordering aanzienlijk langer loopt dan de in de memorie van toelichting omschreven termijn van 3¹/₂ jaar.

Wij beantwoorden deze vraag bevestigend. De met de Rijksdienst voor het Wegverkeer gemaakte afspraak om beëindigde verzekeringen, waarvoor nog een risico kan worden gedragen, gedurende 3¹/₂ jaar (apart van de nieuwe registratie) geregistreerd te doen blijven, beoogt zeker te stellen dat gedurende de verjaringstermijn van de rechtsvordering kan worden nagegaan dat en bij welke verzekeraar het motorrijtuig verzekerd is geweest. In de situaties die in lid 2 van artikel 10 van de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen zijn genoemd, ligt het voor de hand dat zo nodig tevens wordt nagegaan of er een verzekering was gesloten en wie de verzekeraar is. In de situatie genoemd in het derde lid van artikel 10 zal, doordat er sprake is van onderhandelingen tussen de verzekeraar en de benadeelde, de verzekeraar zonder meer reeds bekend zijn. Aan een bewaartermijn die langer is dan drie en een half jaar, bestaat derhalve geen behoefte.

Voorts vroegen deze leden waarom in de tweede regel van artikel II, lid 3, in plaats van «kennisgeving» wordt gesproken van «kennisgevingen». Artikel 13, lid 1, van de Wet aansprakelijkheidsverzekering motorrijtuigen immers spreekt slechts over kennisgeving van het sluiten van een verzekeringsovereenkomst.

Met de kennisgeving overeenkomstig artikel II, eerste lid, van het wetsontwerp is bedoeld de hernieuwde aanmelding door een verzekeraar van *alle* nog lopende verzekeringen waarvan, op grond van artikel 13, tweede lid, W.a.m. nog geen afmelding heeft plaatsgevonden of op het tijdstip van die hernieuwde aanmelding zou hebben moeten plaatsvinden. Deze hernieuwde, eenmalige aanmelding – vandaar «kennisgeving» – treedt, aldus de voorgestelde bepaling, in de plaats van eerder door de verzekeraar gedane kennisgevingen. Met die eerder gedane kennisgevingen zijn de kennisgevingen bedoeld die ter zake van *iedere* verzekering in het verleden overeenkomstig artikel 13, eerste lid, W.a.m. zijn gedaan. Juist omdat die kennisgevingen in het verleden telkens voor het sluiten van iedere verzekeringsovereenkomst apart zijn gedaan, is de meervoudsvorm «kennisgevingen» hier gebruikt.

Artikel III

De leden van de V.V.D.-fractie vroegen zich af, of, waar in artikel III gesteld wordt, «dat ten aanzien van de verzekeraar aan wie zodanige aanwijzing niet is gegeven», enzovoorts, dit laatste wel correspondeert met het imperatieve karakter van artikel II, lid 1, waaruit blijkt dat het overheidsorgaan verplicht is een aanwijzing aan de verzekeraar te geven, hetgeen dan de verplichting voor de verzekeraar meebrengt.

Zoals uit de memorie van toelichting blijkt, zal de overgang van het oude naar het nieuwe registratiesysteem zorgvuldig moeten worden voorbereid en slechts geleidelijk kunnen geschieden. Deze overgang zal met iedere verzekeraar afzonderlijk moeten worden voorbereid, waarna voor iedere verzekeraar apart het tijdstip kan worden bepaald waarop de aanmelding van zijn bestand kan geschieden. Het ligt dus wel degelijk in de bedoeling dat aan iedere verzekeraar de verplichting zal worden opgelegd om zijn bestand opnieuw aan de Rijksdienst voor het Wegverkeer te melden. Daarbij zullen de verzekeraars telkens afzonderlijk hiertoe moeten overgaan. Het ligt niet voor de hand de gewijzigde regeling van het na-risico van artikel 13, vierde lid, W.a.m. óók van toepassing te doen zijn op de verzekeraar die nog niet werd verplicht tot hernieuwde kennisgeving van zijn bestand.

Voorts stelden de leden van de V.V.D.-fractie de vraag of de woorden «of die daaraan niet heeft voldaan» wel juist zijn in verband met het imperatieve karakter van de aanmeldingsplicht en of in verband daarmee in de wet een bepaling dient te worden opgenomen, waardoor het onmogelijk, althans voorkomen wordt dat een verzekeraar niet aan de aanmeldingsplicht voldoet. Men zou immers uit de laatste zinsnede van artikel III kunnen afleiden dat een verzekeraar zich aan de aanmeldingsplicht zou kunnen onttrekken, in welk geval dan artikel 13, vierde lid, op die verzekeraar van toepassing blijft.

Artikel III, tweede volzin, beoogt jegens de verzekeraar die niet voldoet aan de hem door de Rijksdienst voor het Wegverkeer gegeven aanwijzing om zijn gehele bestand van lopende verzekeringen opnieuw aan te melden, een «sanctie» te stellen: Voor die verzekeraar blijft de minder gunstige regeling omtrent het na-risico van het huidige vierde lid van artikel 13 W.a.m. gelden. Wij zien niet in dat de omstandigheid dat de wet met de mogelijkheid van niet-naleving van een voorschrift rekening houdt en daarop een sanctie stelt, tot resultaat heeft dat aan het voorschrift zelf het imperatieve karakter zou worden ontnomen.

Voor een verdergaand voorschrift ter zake van de richtige naleving van de in artikel II, eerste lid, voorziene hernieuwde aanmeldingsplicht, zien wij geen aanleiding. Zoals eerder werd vermeld, is de schoningsoperatie met

de Nederlandse Vereniging van Automobiellassuradeuren voorbereid. Mede gelet hierop gaan wij ervan uit dat de aanwijzing tot opnieuw kennisgeven van het lopende verzekeringsbestand door verzekeraars zonder uitzondering zal worden opgevolgd, zodat veeleer aan te nemen valt dat zelfs de bepaling van artikel III, tweede volzin, niet tot toepassing zal komen.

De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes

De Minister van Financiën,
H. O. C. R. Ruding

De Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat,
J. F. Scherpenhuizen